

Tulisa, Puunhakkaajan tytär.

(Satu Indian maalta.)

Suometar vv. 1849–1850

nrot 49–50 ja 1–2

I.

Eräässä waltakunnassa itä-mailla eli muinoin köyhä mies, nimeltä Nur-Singh, joka oli niin wajaalla kaikkia tämän maailman lahjoja, että hän ei woinut itsellensä toimittaa edes wärkki-kaluja, jotka hänelle oliwat kaikkein tarpeellisimmat elatus-keinossaan, nimittäin puunhakkuussa. Hänen täytyi, niiden puutteessa, waimonsa ja ainoan tyttärensä kanssa, metsästä keräillä wanhoja latwoja ja katkenneita oksia. Jos milloin näitä löysiwät jokapäiwäisen leiwän saamiseksi, niin oliwat iloiset; mutta tämä ei aina niin onnellisesti käynyt, ja wiimein tuliwat leiwättömät päiwät niin tiheesen, että nälkään kuoleminen heille näkyi aiwan wälttämättömältä. Jos kyllä tämmöinen tila itse wanhemmista oli waikea ja raskas, niin tuntui tämä heille wielä monesti raskaammalta tyttärensä suhteen, sillä tämä oli paraassa iässään ja naimisen aika oli käsissä, mutta köyhyys uhkasi häntä jättää iäiseksi neitsyeksi. Kuinka woisiwat wanhemmat hänelle löytää kunnollisen sulhaisen, ja mistä hänelle toimittasiwat tawallisen morsian-perinnön? Mitä tyt-

töä hyödyttiivät nuoruutensa ja kauneutensa, kuin ei kukaan ota köyhän tytön kauneudesta puhuakseen; se jääpi tuntemattomaksi! He elivät yksinänsä ja sukulaisetki, jotka muutoin aina owat saapuwilla, missä kiittäminen etua tuottaa, tässä eiwät nähneet mitään syytä liketäksensä näitä sukulaisiansa, nämä jäiwät heiltä aiwan unhotuksiin.

Tulisalla, joka usein ilomielin, waikka kainustellen, oli katsahellut kuwaansa läsnä olewassa lähteessä, oli kaikessa köyhyydessään kuitenkin wähän ylpeä mieli ja monesti hän wietti hitaat hetkensä uneksin olewinansa Kuningattarena; hänen mieleensä loisti rikkaus ja hekumallinen elämä, johon hänelle oikeastaan ei saattanut olla mitään toiwotusta; mutta hän unhotti tällä tawalla edes moniaiksi hetkiksi köyhyytensä. Paljaalla maalla lewäten uneksi hän rikkaista hopeaisista wuotehista ja sametti-peitteistä, uneksi olewansa waatetettu kaikenlaisiin koristuksiin, joita rikkaus antaa. Mutta nämä kuwailemiset pysähtettiin liian usein kolkolta nykyisyydeltä, joka häntä pakoitti menemään metsään puiden etsintöön. Näin kulkiessaan tuli Tulisä yhtenä päiwänä wanhalle jätetylle, heiniltä ja ruohoilta melkein pei-

tetylle kaiwolle, ja iloksensa keksi hän tämän ympärillä olewan paljon puita, joista hän syliinsä keräili suuremman kuorman kuin tawallisesti. Näitä kerätessään kuului ääni, ikään kuin kaiwon raunios-ta kaikuwa, joka wirkkoi Tulisan nimeä. Oudostu-neena käänsi hän päätänsä ja kuunteli; ei kukaan näkynyt, mutta hän kuuli selwästi saman äänen sa-nowan: „tahdotko ruweta minulle puolisoiksi?“ Tulisa säikähtyi, sieppasi kuormansa ja juoksi matkaansa, luwaten, ei milloinkaan tulewansa takasin tälle säi-kyttäwälle paikalle. Mutta hywä hinta, jonka sai näis-tä puistansa, oli hänelle kowin suotuisa, ja kuin wii-menien äyri oli mennyt ja koko likiseurassa ei löyty-nyt ei niin ainoata puukappaletta, niin meni hän ta-kasin tälle wanhalle kaiwolle, koetellen woittaa pel-koansa kohdata jotaki tonttua eli haltiata. Kuin hän tuli paikalle, niin näki hän kaiwon reunalla koossa wielä enemmän kauniita puita, kuin esimäisellä ker-ralla. Hän astui likelle, keräsi wikkellästi sylensä täy-den puita ja toiwoi jo pääsewänsä palaamaan kuor-mineen, kuin taas kaikui hänelle entiset sanat: „tah-dotko ruweta puolisoikseni?“ Wielä enemmän säikäh-tyneenä, kuin ensimmäellä kertaa, kääntyi Tulisa pa-

koon, juoksi miten waan woimat ja kuormansa myöden antoiwat ja pääsi ilman mitään muuta erinäistä kohtausta kotiin. Waan nälkä oli kohta taas käsissä, sillä wanhemmatkin waan turhaan etsiwät puita; wiimein he rupesiwat houkuttelemaan tytärtänsä uudestaan onneansa koettelemaan, ja neiti päättiki mennä tutkimaan, mikä se oikeastaan oli, joka häntä niin pelotti. Mutta isä ja äiti ei suinkaan tätä asiaa niin hirmuisena pitäneet kuin pelossaan itse tytö; he sitä vastaan kehoittiwat Tulisaa vielä kerran menemään kaiwolle, ja jos ääni vielä kolmannenki kerran kuuluisi, pitäisi hänen neuwoa tätä tuntematonta kosiata isänsä luo. Waikka pahoin mielin ja peläten, totteli Tulisaa kuitenkin, ja kuin hän, niinkuin ennenkin, oli keräillyt puita sylinsä täyden ja rupesi palaamaan pois, kuului taas sama kysymys: „tahdotko ruweta puolisokseni?“ Keräten kaiken rohkeutensa wastasi Tulisaa kyllä wapisewalla äänellä: „kuinka minä saattaisin wastata kysymykseen, jonka ratkaiseminen on ainoastaan isäni wallassa?“ — „Laita isäsi tänne!“, wastasi ääni, „me tahdomme hänen kansansa tuumia ja sopia“.

Iloiten niin wähällä tuskalla päässeensä pois, kään-

tyi Tulisa kotiin ja kertoi vanhemmillaan kaikki mitä oli tapahtunut. Mutta isä läksi heti käymään kaiwolle, jonka hänki, omaksi kummakseen, aiwan helposti löysi, eikä tarwinnutkaan kauwan odottaa, ennenkuin selwä ääni lausui kaiwon pohjasta: „Sinä olet köyhä ja onneton; anna minulle tyttäresi omakseni, niin minä teen teidät kaikki rikkaaksi ja onnelliseksi; te saatten koreat silkit waatteiksi ja paraimmat herkut syödäksenne; pimentonne tulee kaswamaan tästä hywästä elämästä *) ja rikkautenne tulee päiwä päiwältä enentymään, sillä minä woin teitä tehdä tyytywäiseksi“. Tämöisistä lupauksista hämmästyneenä ei Nur-Singh hetkeäkään epäillyt myöstyä hänen tahtoonsa; päiwä määrättiin hänille ja Puuhakkaaja kääntyi takasin ilo-mielissä ja parasta toiwoen.

Tulisa ja äitinsä näkiwät suurella hämmästyksellä isänsä palauntuwan tyhjin käsin, sillä kuinka nyt ruweta häitä walmistelemaan; se heille tuntui aiwan häpäisewäiseltä, tämmöisessä tilaisuudessa astua eteen wanhoissa, kuluneissa puwuiissaan.

---

*) Tawallinen sananlasku Itä-mailla: hywä elämä ihmistä lihawoitaa ja kaswattaa niin muutoin hänen pimentonsa.

Mutta eräänä ehtona, moniaita päiviä ennen häille määrättyä aikaa, näki tämä köyhä perhe kummas-
tuksella aiwan uuden näytelmän, jota eiwät woineet
aawistaakaan. Sata wakkaa, täynnä kaikenlaisia lah-
joja, joita tawallisesti ennen häitä morsiamille annea-
taan, tuli ilmasta alas, mutta ei näkynyt, kuinka ne tu-
liwat, eikä kuka niitä toi. Moniaat wakat oliwat täyn-
nä mitä kauniimpia omenoita ja muita hedelmiä, toi-
set makioita, toiset sisälsiwät kauniita kuwia ja muu-
ta mitä naiswäen pukuun kuuluu; kaikki kiilti maa-
lattuun lamppujen walossa ja oliwat koristettuja, niin-
kuin itä-mailla tapa on. Tämmöinen alku antoi paras-
ta toiwoa; Tulisa ja äitinsä rupesiwat suuressa arwos-
sa pitämään kosiata, joka woi antaa tämmöisiä kosio-
lahjoja.

Määrätyllä päiwällä meniwät he kaiwolle, mutta
hämmästyneenä näkiwät kaiken täällä olewan wan-
hoillaan; kiwirauniot oliwat perkaamata, ruohot ja
notkot karisemata, ei missään näkynyt walmistusta
häihin. Wiimein Puuhakkaaja, luullen itsensä pete-
tyksi, sanoi surumielin: „Kuinka minä saatan antaa
tytärtäni naimiseen, kuin ei ole joka hänet vastaan
ottaa?“ — „Me olemma kaikki täällä“, wastasi ääni

kaiwosta, „sulhainen ja kaikki hänen ystävänsä; pane tämä sormus tyttäresi sormelle ja tyttösi on minun puolisoni“. — Samassa kiilti kulta-sormus Puuhakkaajan silmiin ja kuin hän käänsi päätänsä, sormusta oikein katsoaksensa, niin hän näki kauniin majan, jossa oli suuri pöytä paraimmilla ruuwilla valmistettu. Aikailemata hän waimoneen ja tyttärinensä paneksiin istumaan pöydän ääreen, ja kuin ne oliwat kylläkseen syöneet ja juoneet näitä hyviä, tottumattomia herkkuja, niin majan owelle seisahtui kauniisti koristettu kanto-paari, semmoisia kuin suurempi-sukuiset naiset itä-mailla niitä pitävät, kylälle menessään. Tulisan mieli rupesi tuntumaan jylhältä, sillä selvästi ymmärsi hän antauneensa jonku mahtawan haitian waltaan, josta nyt ei olisi woinutkaan wastustella; kyynelsilmin ja peläten waipui Tulisa parin pehmeille tyynyille, ja kuin tämä rupesi liikkumaan pois, niin hän wapisewalla kädellä aukasi silkkiset esi-riiput, wielä kerran nähdäkseen vanhempiansa. Nämä, tyttärensä kohtaloa peläten, kulkiwat parin jälestä, ja tuliwat, wähän aikaa kulettua, synkän rotkon läwitse aiwan uusille maille, joita ei milloinkaan ennen olleet nähneet. Keskellä suurta mainiosti wil-

jeltyä wainiota näkiwät suuren howin, piiritetyn korkeilta muurilta, jonka suurimman portin läpi tyttärensä meni näkymättömiin. Ja kuin nyt näkiwät sulhaisen täyttäneen lupauksensa, kääntyiwät he iloisi-na takaisin omaan majaansa.

II.

Koti-tiellänsä löysivät paljon puita, wieläpä somasti nippuihin sidotut, eikä enään tästä lähtiin tarwinneet huolta pitää eläkkeestänsä. Heidän rikkautensa kasvoi päivä päivältä; he ottivat palwelioita, rakensivat itsellensä kauniin huoneen ja elivät joka päivä riemussa. Naapurit, jotka heistä ennen köyhinä ollessaan eiwät mitään pitäneet, eiwätkä millonkaan kysyneet, woisiwatko heitä miten auttaa heidän suuressa köyhyydessään, tuliwat nyt useasti heitä wieraiksi kutsumaan ja kuulusteliwat ahkerasti, mikä keino heitä auttoi niin hywään elämään ja alinomaiseen rahan saantiin. Mutta Puuhakkaaja ja hänen waimonsa eiwät luulleet soweliaaksi niille mitään selittää näistä asioista, ja kohta kasvoi kateus niin suureksi, että moniaat naapurista meniwät Kuningkaan luo ja rukoiliwat häntä pakottamaan Puuhakkaajata julistamaan, millä keinolla hän oli toimitanut semmoisen muutoksen entisestä tilastaan. Kuningas wieteltiin näistä puheista ja hän käski Nursing'in howiinsa, kysyäkseen häneltä kaikki aiwan

tarkasti. Mies-parka kertoi rehellisesti ja ilman vastustusta, kuinka tyttärensä häät oliivat tapahtuneet ja mikä etu hänelle itsellensä siitä oli tullut. Mutta rehellisyytensä tässä häntä ei auttanut; Kuningas ei tahtonut uskoa hänen juttuansa, waan käski suuresti wi-hastuneena, häntä kiusata totuuden tunnustukseen, mutta kuin tämä nytkin jäi entiseen kertomukseensa, niin kuningas uhkasi häntä kuolemalla. Tämä onneton Puuhakkaaja, niinkuin myös hänen waimonsa, rupesiwat nyt pelkäämään että hywä onnensa heitä oli jättänyt ja että wäärin lienewät tehneet antaes-saan tyttärensä puolisoksi olenolle, josta eiwät tien-neet mitään, ja jonka lahjain syystä he oliivat tulleet wielä suurempaan tuskaan, kuin se joka heitä ennen oli waiwannut. Jos heillä kyllä ennen oli nälän tuska, niin kumminkin eiwät tarwinneet pelätä wäkiwaltaa, ja oliwatkin harwoin eli ei koskaan, niin onnettomat, että eiwät olisi eläneet parempain aikain toiwossa. Nyt odotti kuolema siihen siaan tätä onnetonta isää, ja jos hän tapettaisiin, mitä sitten jäisi hänen köyhälle waimollensa, kuin tämä ei tietänyt, missä hänen pi-tti etsiä tytärtänsä, jonka niin kewytmielisesti oliwat antaneet tuntemattoman wieraan haltuun. — Ollen

epätöiwossa tästä kauheasta tilastaan wiettiwät aikansa turhissa walittamisissa liikaisesta luottamuksestansa; mutta he hywin pettyiwät, kuin luuliwat tyttärensä puolison heidät heittäneen omaan onneensa. Iltasella päiwää ennen, jona Puuhakkaaja oli mestattawa, kaikui ääni kuninkaalle, sanoen: „kuningas, elä wahingoita hiwustakaan wanhan Puuhakkaajan päässä; hän ei ole wäärää sanonut; minä olen hänen tyttärensä nainut ja minä sinulta otan hirmuisen koston, jos hänelle paha teet“. Kuningas wastasi: „Yhden päiwän wielä minä suon hänelle elämää, mutta ai-noastaan nähdäkseni, jos sinulla on semmoinen waltta, josta niin kerskaillet; seuraawana päiwänä hänen täytyy kuolla, sillä minä en anna kääntää itseäni pois päätöksistäni turhilta uhkauksilta“.

Kuin kuningas tulewana aamuna nousi wuoteeltansa, katso, kaikki koko kaupungissa oliwat kuolleet, paitsi itseänsä ja Puuhakkaajaa; muut kaikki asukkaat oliwat kuolleet huoneissaan, käärmeiltä purtui-na. Kuningas kyllä nyt hawaitsi, että hänellä oli mah-tawan haltian kanssa tekemistä ja wapisi nähden näitä osoituksia hänen wihastaan. Hän riensi Puuhakkaajan luo wankihuoneesen ja pyysi häntä nöyrim-

mästi koittaa wäwynsä sydäntä lepyttää ja kehoittaa häntä kääntämään pois maasta tämmöistä hirmuis-ta onnettomuutta. Tämä hywäluontonen mies, joka ei tuntenut mitään iloa kostosta, wakuutti kuningas-ta, että hän mielellään tahtoi täyttää hänen anomus-taan, ja waikka ei tietänytkään, jos rukouksensa tu-lisi sen korwille, jolta se oli anottawa, rukoili kui-tenki tuntematonta heimolaistansa, kaupungin asuk-kaita taas tehdä eläwiksi. Kohta rukoiltuansa, kuului niinkuin tuulen suhiseminen ja ääni kuului sanoen: „Käärmeet, jotka minun käskyni olette täyttäneet, ai-noastaan te tunnette parannuksen omaa myrkkyyän-ne vastaan; käyttäkää tätä näihin ihmisiin ja pelas-takaat niitä Manalan pimennosta“. Käärmeet totte-liwat, ja kaupungin asukkaat, elämään palautuneet piirittiwät kuningasta, joka kummastuneena ja ran-gaistetulla ylpeydellä omin käsin aukasi Puuhakkaa-jan kahleet ja laittoi häntä kotiin, lahjoittaen ja kiit-täen sulosanoilla häntä.

Tästä ajasta lähtein waroittiwat kyllä naapurit itseänsä Puuhakkaajan asioihin sekaantumasta; pelko heitä piti takasi, ja waikka kyllä mieli olisi tehnyt, niin kuitenkin eiwät milloinkaan rohenneet koitel-

la valloittaa Nur-Singhin omaisuutta, johon heidän
ahneutensa kyllä kutkutteli, sillä he pelkäsiwät hä-
nen näkymättömän warjeliansa hirmuista kosto.

III.

Tulisa eli sill'aikaa hywin onnellisesti kumppaninsa kanssa, jonka hän kuitenkin waan öillä näki luonansa, sillä päiwällä häntä ei koskaan näkynyt. Hän antoi Tulisalle kauniita lahjoja ja tahtoi waan että Tulisa ei menisi ulos Palatsista eikä laskisi sisään ketään wierasta mieron-kulkiata. Tässä koriassa ja awarassa Palatsissa oli Tulisalla kyllä huwituksia: ryytimaiden läpi kulki kauniit käytäwät (allée), warjostetut makiain hedelmäpuiden lehdiköiltä; uima-paikat olivat marmorilla siwustetut sekä Jaspis- ja Akat-kiwella koristetut, ja hänen seuraksi oli siellä myös tyttöjä, joista eräät kauniisti kantelella soittiwat, toiset taas taisiwat tarinoida monta kummaa ja ihanaa satua. Yhtenä päiwänä näki Tulisa, käwellesään näissä kauniissa ryytimaissa, suuren raiwon eläwän pienta kaiskeraa eläwää wainoawan. Siwu käydessään tämä pieni orawa-parka häneen katsahti anowalla silmäyksellä, ja Tulisa otti kepin, joka oli hänen tiellänsä, ja tällä hän astui sitä raiwoa eläwää vastaan, niin että pieni orawansa sai tilaisuutta päästä karkuun.

Mutta sillä tyytyväinen ja liian lempimielinen mil-
tään Jumalan luomalta eläwältä ottaa henkeä, ajoi
hän waan wainoojan yli ruhtinaan muurin, että se
ei enää siitä lähtein saisi kiusata hänen pieniä rakas-
tettuja eläwiänsä. — Mutta waikka hän kyllä wietti
suuren osan aikaansa pieniä lintujansa rakastamal-
la ja syöttämällä, tuntuivat päivät kuitenkin hänes-
tä toisinaan aiwan pitkiltä. Palatsin portit pidettiin ai-
na kiini ja palwelijat oliwat hengen rangaistuksen uh-
kauksella kielletyt, ketään muita kuin tawallisia asu-
joita laskea sisään, niin että Tulisa ei koskaan saa-
nut mitään kaupoitella, ei koskaan kuulla, mitä hä-
nen naapurissansa tapahtui, jota häneltä ei ollut kiel-
letty edes raskaimmankaan köyhyytensä päiwinä. Ai-
na kuunnella satuja ja tarinoita ihmisiltä, joita hän
ei tuntenut ja joista hän ei paljon huolinut, kääntyi
wiimein wäsyttäväksi, ja mieluisesti hän olisi waih-
tanut pois kaikki kalliit ja koriaat simpsukkansa ja ko-
ristuksensa yhteen ainoaan Jasmiini-kukan kiehku-
raan, semmoiseen kuin ne, joita hän usein oli poime-
nut ja palmikoinnut ennen köyhän kotinsa tiheässä
metsikössä. Sanalla sanoen, kuin ei enään tuntenut
köyhyyden tuskaa, joka ennen oli raskauttanut hänen

olonsa, niin unhotti, hän nyt kuinka raskas tämä oli ollut kärsiäksensä, ja tuumaili, että kaikki ne kauniit lahjat ja hywä olo, joita hänelle tarjosi kumppaninsa, tuskin woiwat palkita puutteen seuroista, jotka olivat hänen wertaisensa ja hänen kansansa yhtämieleiset.

Yhtenä aamuna näkyi Palatsi-muurien edessä eräs waimo, joka möi „Kauris’ia“ *) Portin-wartija häntä, käskyn jälkeen, kielsi tulemasta sisään, mutta kuin tämä waimo tuli yhden niiden tornien juurelle, jotka kohousiwat muurin joka neljällä nurkalla, niin hän keksi Tulisan, joka aiwan yläwältä katsoi ulos pienestä ikkunasta. Waimo puhui hänelle, häntä hywin sanoillaan hywäillen, ja lupasi kummia, jos waan pääsisi sisään herrattaren luo; niin etäältä oli muka mahdotointa toisiansa suloisesti puhutella, ja wii-mein wietтели hän Tulisan laskemaan alas tornin ikkunasta pitkän kankaan, jota myöten wieras, Tulisan kummitukseksi, aiwan helposti kiipesi ylös luoksen-

---

*) Eräitä Raakkuja eli simpukoita, joita werka-liustukoille ommeltuna Indian maassa pidetään waihto-rahoina. Ne owat walkeat ja pienet, melkein sen näköiset kuin raakut, joita Sawossa tawallisesti pidetään suitsien koristuksina.

sa, ja se oli kyllä Tulisalta aiwan yksinkertaista, että hän ei ymmärtänyt waan jonku kaawehen saattawan tällä tawalla nousta tornin sakaralle. Kauriin-myöjä istuksen alas lattia-peittehen reunalle, ja rupesi Tulisalle tarinoimaan niin hupaisesti ja lystisti, että aika kului aiwan suloisesti. Hän tiesikin kertoa monesta asiasta, jota Tulisalla tahtoi tietää, ja kysyi taas häneltäkin monta kysymystä. Wiimein lausui hän: „Tyttäreni, sinä sanot puolisosi sinua hywästi pitävän; syöpikö hän sinun kanssasi, ottaako hän milloinkaan syödäksensä samasta astiasta, josta sinä syöt?“ — „Ei, wastasi Tulisalla, semmoista kunniaa hän ei vielä ole minulle näyttänyt“. — „Jos niin on, sanoi wieras, niin sinun täytyy houkutella häntä taipumaan tawallisiin naimioelämän tapoihin, jos et niin tee, niin hän pitää sinua heikko-mielisenä ja ylen katsoo sinut. Jos hän kieltää tehdä niin, niin tämä selwästi näyttää, että hän ei sinua kunnioita, kuin jokaisen pitää kunnioittaa waimoansa“. Kohta kuin hän oli walanut tämän myrkyllisen puheen Tulisalla korwiin, niin hän nousi ylös ja kiirehti mennäksensä —

Yksinänsä jääneenä tunsu Tulisalla itsensä rauhattomaksi ja hywin onnettomaksi, ja kertoi kerran toisen-

sa perään mielessänsä, mitä hänen piti sanoa puolisonsa, jota vielä täytyi odottaa päivän laskemiseen asti; sillä Tulisa oli päättänyt seurata wieraan neuwoa uskaltaa pyytämiseen, joka ehkä mah-toi häntä tehdä iäksensä onnettomaksi.

Ilta-ruoka vielä seiso i koskematta hänen edes-sään, kuin puolionsa, niinkuin hän tawallisesti teki, iltaisella tuli häntä terwehtimään; äkkiä Tulisa hyp-päsi hänen kaulaansa ja anoi häntä niin lempeästi kanssansa syömään, että hän istuiksen Tulisan wiereen ruualle, mutta hän oli waan syöwänänsä, ei-kä oikein syönyt, sillä hän keksi kohta jonkun hä-nelle panneen kompeen, ja antoi pois mennessään vielä tärkeämmän käskyn ei ketään, kuka hywänsä tulkoon, laskea sisään Palatsiin. Tulisa eli tästä läh-tein jonku ajan entisellä tawallansa ja oli jo melkein unhottanut, että hänellä oli jotain kaipaamista, kuin hän yhtenä päivänä ikkunasta ulos katsoen, pahak-si onnekseen, alaalla näki wanhan eukon tulikiwen kauppiaan puwussa. Warattomasti hän antautui pu-helemaan tämän wanhan eukon kanssa, ja kuin jut-telemisen näin korkialta tuntui waikialta, hankki Tu-lisa taasen entisen keinonsa. Eukko kiiwelsiin ylös

kangasta myöten yhtä wikkellästi, kuin ennen raak-
kuin-myöjä; teki hänelle, monta hywäilys ja maini-
tus-sanaa sanottuansa, saman kysymyksenki. Ylpey-
dellä wastasi Tulisa puolisonsa suostuneen näyttä-
mään hänelle waaditun todistuksen, että hän häntä
piti arwossa. Mutta eukko vielä kysyi jos puolisonsa
milloinkaan oli purrut Betel-lehden ja sitten tarjon-
nut tätä hänelle purtawaksi. *) Tulisa, joka ei vielä
tullut tämmöistä haukkuuden merkkiä kaipaamaan,
wastasi hämmästyneenä „ei“; antoi kehoittaa itseän-
sä tämänkin arwon näytteesen waatimaan puoliso-
taan, nähdäksensä miten paljon hän häntä piti kun-
niassa.

Iltasella kysyi Tulisa puolisoliansa, „miksi sinä et
milloinkaan ole minulle antanut suustasi Betel-leh-
tiä, niinkuin muut naineet miehet tekewät, jotka wai-
mojansa kunniasa pitawät“. „Elä kysy niin“, wasta-

---

*) Betel on kaswu, jota purraan Indian maalla, niinkuin meillä tu-
pakkaa. Toiset maat, toiset tawat! Meille kyllä näkyy oudolta ei-
kä liian siiwolta, että ensin purra lehden ja sitten antaa sen omas-
ta suustaan toiselta purtawaksi, ja kuitenkin pidetään tätä In-
diassa ja muuallakin Itä-mailla suurimpana kunnioituksen ja
ystäwyyden merkinä.

si hän, „ole tyytyväinen jos minä otan lehden sinun suustasi, eläkä waadi sitä, joka meidät iankaikkisesti eroittaisi“. Mutta Tulisa ei niin helposti heittänyt, mitä kerran oli saanut mieleensä. Hän koitteli häntä lauhdutella sanoillaan, mutta turhaan, ja hänen täytyi, vaikka kyllä wasten tahtonsa, heittää tällä kertaa koetuksensa. Mutta hän oli tästä syystä rauhatoin ja pahoilla mielin, ja hän päätti ei mitään heittää koittelemta saadaksensa walloitetuksi puolisonsa mielen.

Luultawasti olisi kuitenkin se mielen laupeus ja rakkaus, joka hänelle päiwä päiwältä näytettiin, häntä kohta lepyttänyt ja saanut häntä unhottamaan tätä puolisonsa kieltoa, josta jo mainittiin, jos ei sama ilkeä wanha eukko olisi kolmannen kerran näyttänyt, ja kysynyt „jos milloinkaan hänelle oli sanonut nimensä“; kuin Tulisa tähän wastasi „ei“, niin eukko häntä kehoitti tätä häneltä waatimaan todistukseksi että rakkautensa oli waka ja wilpitöin. — Samana iltana wielä Tulisa sanoi tämän pyytönsä ja pysyi tässä wielä paljon tärkeämmästi kuin entisissä waatimuksissaan. Puolisonsa koitteli turhaan hänelle näyttää tämän pyytöstä turhuuden, ja wiimein, kuin Tulisa

ei myöten antanut, loppui häneltä kärsiwällisyys ja hän wirkkoi: „Jos sinä pysyt tässä vaatimuksessasi, minulta nähdä semmoisen luottoni näytteen, niin minun täytyy, woimallisemman haltian wallasta, sinulle myöten antaa, mutta minä sinua waroitin ja sanon sulle edeltäkäsini, että nimeni tietäminen on turmelwa sinun onnesi; sinun tulee ei ainoastaan langeda entiseen köyhyyteesi, mutta sinä tulet vielä kärsimään kaikki omantunnon soimaukset, sillä öinä olet olewa tehnyt itsesi ja minun onnettomaksi“. Waikka vielä kuitenkin puolisonsa häntä olisi rukoillut, niin Tulisana kuitenkin, peloittawan uhkauksensakin kuul-tua, pysyi vaatimuksessaan tulla tietämään hänen nimensä. Kuin tämä näki että kaikki kieltäminen oli turhaa, niin hän wirkkoi: „Hywä, tapahtukoon niin, mutta täällä se on mahdotointa“. Hän talutti sitten Tulisana ulos Palatsin muureista suuren joen rannalle, jossa hän taukosi ja puhui vielä liikutetusta sydämestä: „Oma, rakas Tulisani, pysytkö sinä vielä vaatimuksessasi tietää minun nimeäni, vielä on tilaisuus peruuttaa pyytösi“. — Mutta Tulisana, pakoitettu wälttämättömän himon onnettomuudesta wastasi, ei mitään huoliwa seuraawista: „Minä tahdon tietää“. Hän

meni nyt wapisten polwiansa myöten weteen ja kertoi kyynelsilmin wielä kerran anomuksensa, että hän lakkaisi waatimuksestaan, mutta Tulisa oli luja päätöksessään. Tulisan puhuessa käwi hän wielä sywemmälle jokeen, niin että wiimein waan pää ja hartiat näkyiwät wedestä; hän anoi häntä täälläkin wielä sulloisimmilla sanoilla olla tyytywäisenä wakuutuksella, jonka hän hälle antoi arwostaan ja rakkaudestaan, ja heittää pois pyydön, jonka hän täytettynä tulisi katumaan kaiken ikänsä. Sitten kertoi hän wielä kolmannen kerran kysymyksensä, ja kuin Tulisa hywältä haltialtansa hyljättynä, nytkin jäi entiselleen, niin hän huusi: „Nimeni on Basuak Dau“. Samassa hetkessä näkyi ween pinnalla käärmeen pää, joka wiskasi tälle itsepäiselle naiselle hirweän werisen silmäillyksen ja painui weteen, johon puolisonsa oli uponnut.

IV.

Siinä seisoi nyt Tulisa taas yksinään wanhoissa kuluneissa waatteissaan, joita ennen oli kantanut, ja katseli ja etsi sitä kaunista Palatsia, mutta turhaan. Kaikki polut, joita hän koitteli kulkea, weiwät takasin entiseen kotiinsa, siihen wanhaan rumaan suojaan, joka nyt näytti wielä huonommalta kuin ennen. Wanhempansa oliwat myös siellä, mutta yhtä warattomat ja leiwättömät kuin ennen, ja kuitenkin oli viimeisen ajan rikkaus heitä taiwuttanut hywään ja huolimattomaan elämään, niin ett'eiwät nyt enään kärsineet mitään kowaa työtä. Niin muodon lankesi kaikki huoli koko perhekunnan warustamisesta yksinään Tulisan päälle. Ja lisäksi wielä täytyi hänen kärsiä wanhemmiltansa soimauksia, jotka häntä sitä enemmän tuskasiwat, kuin hän tiesi niitä kyllä ansainneensa. Mutta siinäkään eiwät wielä tuskansa olleet kaikki; nyt kuin hän oli paluuttamata puolisostansa erotettu, niin kaswoi rakkautensa häntä kohden niin, että se ei milloinkaan sitä ennen ollut tuntunut niin sydämmelliseltä, ja hänen piti häwetä omissa sil-

missänsä, nyt niin rakastaissansa sitä, jonka hywyiden hän wast'ikään kiittämättömästi ja sydämmensä kowuudesta oli hyljännyt. Päiwästä päiwään tuntui hänelle nyt entinen elantonsa waikeammalta, ja unhohtaen talonsa ja wanhempainsa hoidon, wietti hän aikansa etsiskelemällä kaiwoa, johonka hän kuitenkin nyt ei löytänyt ei paikkaa, ei jälkeä. Ennen oli hänestä matala majansa huolinensa ja puutteinensa kuitenkin rauhan suoja. Aamu-työt lopetettuansa sai Tulisa silloin waipua lepoon, uneksien nykyistään parempata oloa. Nyt hänellä ei ollut hetkenkään lepoa unhohtaaksensa wiheliäisyyttänsä; aamusta iltaan walttiwat wanhemmat kurjuuttansa, ja wielä öilläkin he kujerrellen ja woiwottaen heräsiwät uneksimistaan. Tulisa ei ollut antaa heille lohdutusta, sillä hän oli itse lohduttamaton, ja olisi mennyt järween sisareksi kaloille, jos ei häntä olisi kieltänyt pelko, että wanhempansa hänetä kuolisiwat nälkään.

Yhtenä päiwänä, kuin Tulisa lohduttamattomana meni työhönsä metsään, juoksi pieni orawa poikki tien. Näitä eläwiä leikitsi satoja majansa ympäristöllä, niin että hän ehkä ei olisi keksinytkään tätä, jos ei erinomainen kiilto olisi muistuttanut hänelle sen ta-

pauksen, Palatsin lysti-metsässä, kuin hän pelasti pienen orawan raiwon elävän kynsistä. Hän keksi muka, että orawaisen walkeat wiiwat päivän paisteessa kiiltiwät ikään kuin hopea, ja koko elävän muodossa ja olossa oli jotain erinomaista, joka häntä kehoitti tätä seuraamaan. Orawa näkyi aiwan iloisena, että Tulisa oli keksinyt hänet ja hyppäsi, hyppäsi sinne tänne, siksi että hän tuli paikalle, jossa oli koolla paljon puita. Tulisa keräsi tästä nipun ja palausi kotiinsa, hywin tyytywäisenä tämän aamun tapauksesta. Tulewana aamuna ilmaantui taas orawainen ja juoksi taas Tulisan edellä, kunne tuliwat samalle paikalle. Tämä oli mieluisa paikka, ja kuin Tulisa oli keräillyt puita, niin paljo kuin kantaa jaksoi, istui hän nurmelle ja waipui kohta uneen. Kuin hän heräsi, luuli hän kuulewansa aiwan korwansa luona hiljaisen sipinän: hän käänti päätänsä ja hawaitsi eräitä orawia aiwan wakaisessa puheessa. „Ah“, sanoi yksi, „kuinka on tapahtunut, että wihollisemme niin on päässyt waltaan? Minä jätin koko sukumme wapaana, ja nyt takasi tullessani näen minä meidät kaikki katalassa orjuudessa!“ Toinen orawa wastasi: „se tulee siitä, että Sarkasukis, aiwan odottamattomasti, sai uuden puollustajan. Sinun tu-

lee muka tietää, että äiti Basnak Dau'ille, joka on käärmeiden kuningas, sai tutkituksi, että poikansa oli ottanut ihmisen tyttären waimoksensa. Nyt hän tiesi, että jos hän käskyläisensä kautta saisi tämän yksinkertaisen naisen houkuteluksi tutkimaan puolisonsa nimeä, niin hän saisi taas käsiinsä kaiken wallan, jonka hän oli kadottanut, kuin Basnak Dau, isänsä perintöjänä, nousi kuninkaan istuimelle. Sarkasukis saattoi Basnak Dau'in äitille sanan, että poikansa oli nainut maan tyttären, ja hiiwi sitten kauriinmyöjäntären puwussa Palatsiin, ja houkutteli maalla kaswanutta morsianta heiltä toiwottua hulluutta tekemään. Nyt on kuninkaan äiti taas täydessä kuninkaallisessa wallassa; Basnak Dau'ia, meidän puollustajaa, ei pidetä enää paljo missään arwossa, ja meidän wihollisemme on saanut tilaisuutta täyttää wihansa meitä kohden“. Sitten sanoi kolmas orawa: „Minä tunnen armeliaisuutta Tulisaa kohden, sillä hän pelasti kerran elämäni, kuin jo olin melkein Sarkasukin kynsissä; hän taas näytti koko kiittämättömyytensä, sillä Tulisä sydämensä laupeudesta ei tahtonut häntä tappa, vaikka kyllä olisi saattanut; hän antoi hänet päästä pakoon, ja tämän armonsa kuin myös hywyytensä wuoksi mi-

nua kohden hän kyllä ansaitsisi jonku palkinnon ja onnen. Eiköhän enää löytyisi mitään keinoa, jonka kautta häntä saataisiin takasin puolisonsa luo ja entiseen onnelliseen tilaansa?“ — „Tämä saattaisi kyllä vielä tapahtua“, wastasi ensimmäinen puhuja, „mutta ei ilman monta tuskaa; hän on tietävästi aiwan tietymätöin kaikesta, mitä tähän asti on tapahtunut, ja sentähden hän ei saata käsittää niitä keinoja, jotka asiaan sopiwat; waikka sen saisi onnistumaan, jos muka hänellä olisi myös kylliksi rohkeutta tätä asiaa koetella. Hänen pitää waeltaa itään päin, kunne hän tulee leweän joen rannalle; mutta nyt tosin en tiedä, kuinka hän mahtaa päästä tämän joen yli, sillä hän ei taida löytää wenettä ja wesi on täynnä käärmeitä, jotka wälttämättömästi häntä tappawat, jos hän kokisi uimalla päästä yli. Mutta jos hän waan keran onnellisesti toiselle rannalle pääsee, niin hänen pitää ahkerasti etsiä Huma-linnun pesää, ja jos hän semmoisen löytää ja siinä munan, niin hänen täytyy panna se powellensa ja sitä siinä hautoa, siks’että se kypsentyy. Sen kanssa pitää hänen taas teeskennellen mennä kuninkaan emon Palatsiin ja tarjota itsensä tämän palweliaksi; mutta tämä on hywin epäilewä,

ja tulee hänelle panemaan tehtäväksi monta puustia, ja jos hän ei woi näitä suorittaa, niin että ihmisukunsa ei tule näkywille, niin hän tulee silmän räpöksessä käärmeiltä nieltyksi. En tosin tiedä, jos Huma-linnun muna häntä woipi näistä waaroista warjella, mutta jos se tulee hänen powellansa haudotuksi, niin siitä lähtewä lintu, joka aina tuottaa kuninkaallisen wallan sille, jonka haltussa se on, kohta tulee hakkaamaan puhki silmät siltä ruohon karwaselta käärmeeltä, joka aina niinkuin helmiwyö makaa Basnak Dau'in emon kaulalla, ja kohta kuin tämä tapahtuu, saapi Basnak Dau waltakuntansa takasin ja sopii morsiamensa kanssa; ja tämä taas, kohottuansa kuningattareksi Huma-linnun woiman kautta, saapi oikeuden tuntea sulhaisensa nimeä“.

Tulisa oli nyt aiwan walweillaan, ja waikka kylä tämän matkan waarat näkyiwät mahdottomilta, ei hän kuitenkaan olisi epäillyt sitä koetella, jos waan olisi woinut suostua heittämään vanhempansa yksinään ilman mitään elatuskeinoa. Mutta kuin hän nosti puu-nipun olallensa, niin hän keksi sen alla nurmella useampata kultarahaa, joita, niinkuin itsekin oikeasti aawisteli, ystävänsä orawa oli siihen kanta-

nut. Nämä hän antoi äitillensä ja walmistausiin nyt kaiken mahdin matkalle.

Tulisa waelsi hywän aikaa ilman mitään erinäistä tapausta kohtaamata; wiimein monta päiwää kuletuansa, tuli hän yhden joen rannalle, joka näkyi hywin sywältä ja leweältä, ja jonka ween pinnasta alinmaa kohosi hirwittäwäin mustain käärmeiden päitä, niinkuin näyttääksensä, että oliwat walmiit wastustamaan jokaista, joka rohkeisi likelle tulla. Tulisa oli warustanut itseänsä moniailla sawi-ruukuilla; näihin kiinnitti hän usiampia pitkiä pajukeppiä, palmikoi näiden wälille hienoja oksia ja ruohoja, ja peitti tämän lauttansa pitkällä heinällä. Moniaita orawia oli katsastellut hänen työtänsä, ja kuin lautta oli walmis, ja ui somasti weden päällä, kannatettuna näiltä tyhjiltä ruukuilta, niin he hyppäsiwät iloisesti sen päälle, ilman käärmeiden awattuja kitoja wähänkään pelkäämätä, joka taas Tulisalle antoi rohkeutta antautumaan aaltojen waltaan ja sillä tawalla pääsiki, wikkautumata ja ilman liikaista waiwaa joen toiselle rannalle. Orawat hyppäsiwät kanssansa rannalle, ja näkyiwät Tulisani iloksi päättäneen häntä matkallansa seurata, jossa hän taas noudatti toiwotuksen, et-

tä ne häntä auttasivat löytämään Huma-linnun pesää. Wähän aikaa kulettuansa näki hän tiellänsä mehiläisen, joka kohta wälä enemmän hänen sydämensä wakuutti; sillä tämä lintuinen ei milloinkaan tuota muuta kuin hywää. Wiimein kuuli hän ihanasti lumoittawan soiton; orawat juoksiwat iloisesti tätä soittoa kohden, ja Tulisa kulki näiden jälestä wuoren rotkoon, jossa hän näki kauniin kaswawan puun, joka kiilti niinkuin wiherjäis-kiwestä (Smaragd) luotu. Mutta Huma-linnut oliwat, yhä soittaen ja laulaen, pesäänsä walmistamassa, ja jos Tulisan mieli ei olisi kummastellut näissä linnuissa heidän siipien ja hyöhenien kummallista loistoa, kuin he tuuwitteliiwat itseänsä päiwän kultaisessa walossa. Moniaan päiwän kuluttua teki naaras ensimmäisen munansa, ja lintuset näkyiwät niin onnellisilta keskenänsä, että Tulisa wasta parin päiwän perästä hennoi päätää, niiltä ryöstää osan aarteestansa. Wiidentenä päiwänä, kuin pesä oli aiwan täynnä munia, otti hän siitä yhden, pani sen powellensa ja kätki sen siististi huiwiinsa. Sitten hän lähti taas matkalle ja antoi osoittaa tiensä näiltä lystiltä orawaisilta, jotka matkallansa aina puusta puuhun hänen edessänsä hyp-

päiliwät.

Niin hän joutui kohta kauniin linnan muurin eteen. Tässä hän kokosi kaiken neronsa; hän koputti, vaikka kyllä wapisten, porttia ja anoi päästä kuningattaren palwelukseen. Häntä wiettiin suureen loistawaan saliin, jossa hän nyt näki suurimman wihollisensa, pehmein tyynyin päällä, suuri wiheriäinen käärme kaulalla. Waikka kyllä nuoruuden ihanuus wielä häntä walaisi ja hän oli hywinkin kaunis, piilotti kuitenkin jotain hirwittäwää hänen koko olossaan; hänen silmänsä loistiwat kuin käärmeen silmät, ja pitkät hiuksensaki oliwat käärmeen tawalla kiehkuroiltu. Kuinka eikö hän eronnut näöltään pojastansa Basnak Dau'ista! Tulisa tuli wakuutetuksi, että aaweißenki parissa hywät eli pahat mielialat näkyiwät heidän ulkonaisessa muodossa. Kuin kuningatari hywän aikaa ja ääneti häntä oli hiuksista wärpähin asti silmillänsä tutkinut, sanoi hän ei milloinkaan ketään päästäneen palwelukseensa, ennenkuin ensin oli koetellut, miksi tämä kelpaisi. Jos hän nyt pelkäisi wastaustansa, saisi hän kohta takasin palata; waan jos hän kerran päällensä ottaisi täyttää emäntänsä käskyä, niin ei häntä auttasi mikään kauniste-

leminen, waan hänen piti onnettoman kuolon kuolla, jos waan jossain asiassa ei luonnistuisi. — Tulisa ei tietänyt, mitä hänelle annettaisiin tehtäväksi; mutta kuitenkin tarjousiin hän koettelemaan. Hänelle nyt pantiin käteen suuri kristalli-kuppi ja häntä wiettiin suurelle, kiwistetylle, korkeilta muuriloilta piiritetylle pihalle, ja käskettiin keräillä tuhat kukkain tuoksun. Ei puuta, ei heinää, ei ruohoa ollut nähtävissä, ja Tulisa olisi joutunut epätoiwoon, jos hän ei olisi pannut toiwonsa pieniin orawiinsa, vaikka hän tosin howin sisälle tultuansa, ei ollut nähnyt yhtään näistä hywistä ystäwistänsä. Ja nytkin hän paraallaan turhaan katsasteli ympärillensä nähdäksensä näitä, kuin lukematoim mehiläis-parwi lennellen tuli muurin ylitse; jokainen näistä kantoi kanssansa pienen pussin täynnä kukkainen tuoksua, ja laski, yli lentäissään, Tulisan kuppiin; tämä tuoksu oli niin weratointa ja niin wakewää, että kohta koko ilma siitä tuoksui, ja että Tulisa joka haaralta kuuli waan kummistelemista ja ilon sanoja. Kohta awattiin howin portit, Tulisa astui sisään ja pani kuppinsa nöyrimmästi kuningattaren jalkain juureen, jonka ankarat silmät lempeytyiwät hengittäissään tätä hekumallis-

ta tuoksua, joka leweni Tulisan liemuwaisesta kupista. Tulisaa jäähywästettiin aiwan armollisesti ja häntä wiettiin erinäiseen, hänelle walmistettuun kammariin, jossa hän kohta waipui suloiseen uneen ja uneksi Basnak Dau'ista ensimmäisen kerran sitte kuin hän hänestä erosi. Seuraawana päiwänä hänelle tuotiin laaja ruukku täynnä siemeniä, käskyllä, niistä laatia koreimman kiehkuran, kuin wielä koskaan oli kaunistanut kuningattaren päätä. Tulisaa etseili, etseili läpi kaiken ruukun, ilman yhtäkään kallista kiweä, yhtäkään päärlyä löytämätä; mutta tällä kertaa orawat tulivat hänelle awuksi. Näitä ilmaantui kohta hywin monta; jokainen otti ruukusta siemenen ja pani sen siaan mitä kalliimman kalliin kiwen eli päärlyn. Tulisaa, jolla oli eläwä kauneuden tunto, lateli suurella taitawaisuudella kaikki kauniisti yhteen, ja kuningatar, puoleksi suuttuneena, kuin ei mitään nuhtelemisen syytä löytänyt, tuli kuitenkin ruunun kauneudesta, jonka Tulisaa pani hänen jalkoihinsa, niin lepytetyksi, että hän wielä nytkin kiittämisellä jäähywästi uutta palweliatansa. Kammariin tultuansa hän ei kuitenkaan woinut lepoa löytää; pieni orawainen, joka ei eronnut hänen siwultansa, oli silmin nähtäwästi suu-

ressa huolella; tämä nykki kerrasta kertaan herrattarensa huiwia, siksi että hän sai Tulisan houkutelluksi häntä seuraamaan ulos linnasta ja metsään, jossa muutkin orawat näkyiwät olewan suuressa hämmästyksessä. Tulisa istuusiin puun juurelle, sulki silmänsä ja kuunteli tarkasti näiden pienten eläwäin tuumia. Kohta tuli hän tietämään, että heidän yhteinen vihollisensa, Sarkasukis, oli likiseuduilla, ja että hänen tulonsa linnaan saattoi tulla estetyksi ainoastaan polttamalla eräitä ruohoja, joiden hajua hänen laatuiset olennot eiwät woi kärsiä; mutta Tulisa kuuli myöskin, että tämän ruohon sawu poistaisi hänestä yht'aikaa orawainkin awun, sillä he oliwat yhtä sukua kuin Sarkasukis. Tulisalla ei olisi sentähden muuhun turwaimista kuin ainoastaan omaan walppauteensa, wastustaissa vihollisensa kokeita, joka kyllä ei woi kärsiä tätä hajua, mutta joka ehkä kawaluudessaan mahdtoi löytää toisia keinoja aiwotuksensa täyttämiseen. Moniaita päiwiä saattoi wielä kulua ennenkuin Humalinnun muna woi joutua kypseksi, ja sillä aikaa piti Tulisan olla hywin waroillansa. Hänen työnsä oli Palatsin huoneita tuoksuttaa, ja hän saattoi sentähden hywästi pitää huolen, että joka huoneessa yhä

paloi yhdessä astiassa tätä ruohoa, ja että tämä haju hämmentyi sen ihanan tuoksun kanssa, johon kuningattaren käärme ja muut ympärillensä oliwat niin mieltyneet.

Uupumisesta ja tuskasta melkein waipuneena kuuli Tulisa wiimein munassa powellaan hiljaisen naputtamisen, ja kohta tuli nuori Huma-lintu ulos kätöksensä. Tulisa kiiruhti panemaan sen kaulaan hienon kultakahleen, jonka toisen pään hän satoi omaan käteensä, vaikka tämä huoli oli kyllä liikainen, koska lintu kohta rakasti häntä niin, että se ei olisi tahtonut millään tawalla hänestä erota. Tulisan powella lewäten, kaswoi lintu uskottomasti sukkelaan, ja yhtenä päivänä, kuin kuningattaren orjatar paraallaan pani palmikoille hänen pitkät mustat hiwuksensa, lensi Huma-lintu äkkiä hänen olkapäälle istumaan ja puhkaisi silmän-räpäyksessä käärmeen silmät, joiden loihtowoimia niin kauan oli pysynyt ankarassa wallassaan.

Kuningatar, joka tunsi että nyt walta oli häneltä kadonnut, päästi semmoisen huudon että linnan muurit wapisiwat, ja Sarkasukis lankesi, totisessa ilkeän ja hantelan pahan hengen muodossaan, kahle-

hilta waiwutettuna, pihan kiwi-sillalle; sillä aikaa tuli Basnak Dau sisälle, ja hänen kanssansa, seuraten to-
tiste hallitsiatansa, pitkissä juoneissa hywät, nyt pe-
lastetut aaweet, jotka tähän asti oliwat olleet kätketyt
orawaisten ja käärmeiden muotoihin. Tulisan halwat
waatteet muuttuiwat kuninkaalliseksi puwuksi; Hu-
ma-lintu oli pannut hänen päähänsä kullalta ja pää-
lyiltä koristellun ruunun, ja nyt hän oli sopiwa mor-
sian yhdelle mahtawimpia haltioita, joille eräissä ti-
laisuuksissa on suotu pitää hallitusta waltakunnissa,
joita ihmisen silmä ei näe.

Ei mikään ole siihen riemuun werrattawa, joka
täytti kaikki ne maanosat, joissa asuiwat hywiä, su-
loisia ja hywäntahtoisia haltioita ja henkiä, yht'aikaa
kuin kaikki pahat henget, Sarkasukin ja pahan kunin-
gattaren wallasta päästyä, tunsiwat itsensä niinkuin
myrskyltä tawatut ja mitättömiksi poletut. Mutta kui-
tenki riemu ei missään tainnut olla jalompi, kuin Nur-
Singh'in ja hänen waimonsa majassa; ei milloinkaan
ihminen ollut niin ikäwästynyt köyhyyteen, kuin nä-
mä kaksi ihmistä, ja kuin he ensimmäisen kerran, huo-
non kuiwan leipänsä siaan, näkiwät höyryäwän ku-
pin hywämakuista keittoa, koriain hedelmäin ja he-

kumallisten herkkuin wieressä, edessänsä pöydällä, niin he hywin keksiwät, että Basnak Dau taas oli pääsyt waltaansa.
